Kolozsvár 1903. V. évfolyam 30. szám Péntek, Január 30.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ..... 24 kor. (12 frt)
Félévre ..... 12 „ (6 „)
Negyedévre ..... 6 „ (3 „)
Egy hóra ..... 2 „ (1 „)
Egyes szám ..... 8 fillér (4 kr.)
Vidékre ..... 10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
Egyetem-utcza 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:
Négyszög centiméterenként 8 fillér.
Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek
Nyilttér soronként 40 fillér.

Koldusbot és loyalitás.

Kolozsvár, január 29.

Magyarország egyik leggazdagabb fóura és az uralkodónak valóságos belső titkos tanácsosa és a szabadelvüpárt most már *volt* tagja, gróf *Zichy* Jenő emelte fel szavát tegnap az országgyülésen.

És most e beszéd nem az ország mindenható miniszterelnökének és uszályhordozó pártjának támogatására hangzott el, hanem hazafiui aggodalmának teljes érzetével, őszintén és nyiltan jelentette ki az ország szine előtt, hogy ez az ország nem birja már tovább a reá nehezedő terheket és koldusbotra jut.

De a király iránti loyalitás is azt parancsolja neki, hogy ne szavazza meg az előterjesztett katonai javaslatokat, mert nem akarja, hogy olyan elgyengült országa legyen az uralkodónak, melyre nem támaszkodhatnék.

Vajjon mit szólnak e nagyjelentőségü beszédhez *Széll* Kálmán és társai? Mit szól *Apponyi*, a Ház elnöke, aki a javaslat benyujtása előtt nem tudott annyit kicsikarni az ország miniszterelnökétől, hogy legcsekélyebb értékü kérését, a katonai kardbojt szinének megváltoztatását teljesitse?

Hogy *Széll* Kálmánnak nem tetszhetett a lesujtó kritika, az természetes dolog. Hiszen nálanál jobban elkényeztetett miniszterelnöke még nem volt e szegény országnak.

Három-féle pártárnyalat támogatásával, hármas jelszó alatt kezdte meg kormányzását s maga *Zichy* Jenő gróf is azok között volt, a kik örömmel üdvözölték *Széll* Kálmánt a miniszterelnöki székben.

Hitte ő is, hogy a *jog, törvény* és *igazság* jelszavával kezdett kormányzás nem lesz humbug, hanem egy gazdag tapasztalatokkal, nagy talentumokkal megáldott férfiu üdvös kormányzása, a ki hosszas politikai pályáján megtanulhatta, hogy miként kell a közgazdaságilag tönkre silányitott országot megvédeni a koldusbotra jutástól.

Nem most látta be *Zichy* Jenő gróf, hogy csalódott *Széll* Kálmánban. Már a kiegyezési tárgyalások nevetséges huza-vonásából látta, hogy az ország mekkorát csalódott jelenlegi miniszterelnökében s mint az Orsz. Iparegyesület elnöke, odaállott maga is a függetlenségi párt férfiai mellé, akiknek fáradhatatlan vezérével városról-városra keresték fel a népgyüléseket s gyujtó beszédeikkel lelkesitették a polgárság ezreit, hogy követeljék a törvényben is biztositott jogot, az önálló vámterület létesitését.

Még most is fülünkbe cseng debreczeni pohárköszöntője, melyet a *független Magyarországra* üritett: »Hála Istennek — mondta Zichy Jenő — most itt pártkülönbség nélkül kivánjuk kimondani, sőt követelni az önálló vámterületet. *Ez a nemzet nem azért élt ezer esztendőt, hogy ezt a jogát feladja. Most vivjuk ki a közgazdasági önállóságot s azután fog jönni a teljes önállóság. Inkább elpusztulunk, mintsem hogy feladjuk e küzdelmünket. Lássa át a kormány is, hogy az önálló vámterületet meg kell alkotni.*«

Ezeket a szavakat bizonyára azért mondta ki oly nyiltan és őszintén *Zichy*, a valóságos belső titkos tanácsos, hogy értse meg az alkudozó kormány, hogy Magyarország szegény, gazdaságilag tönkre ment ország — s nincs több elalkudni valója.

De az elhangzott szavak Széll Kálmánnál süket tülekre találtak. Nem értette meg. Iparunkat ujra elalkudta tiz évre az osztráknak, cserében kapva nehány gazdasági termény mérsékelten felemelt vámját, a mi gazdasági önállóságunknak kamatos-kamatjával sem ér föl.

Csoda-e hát, ha *Zichy* Jenő gróf ily gyenge kormánynak nem akar segédkezni még hallgatólag sem abban, hogy — gyöngeségből, avagy tulhajtott loyalitásból — Magyarországot teljesen koldusbotra juttassa s most oda dörgi a kormánynak és pártjának: »Megyek azon az uton, esetleg egyedül, melyre lelkiismeretem mennem késztet« — kilépvén a kormányt támogató többség soraiból.

És igaza van *Zichy* Jenőnek. Tegnap odadobták martalékul a nemzet anyanyelvét a horvátoknak, holnap vagy holnapután rabszolgaságba hajtják iparunkat, gazdasági önállóságunkat s ma már mégis azt követelik e szegény nemzettől, hogy emelje fel véradóját is, mert ezt kivánja az összmonarchia nagyhatalmi állása.

Igen, ezt kivánja az osztrák birodalom érdeke, de nem Magyarország.

Ez az ország még oly szegényen, magára hagyatva is meg tud a maga lábán állni, csak adják vissza neki teljes önrendelkezési jogait. Legyen csak ez országnak önálló hadserege, önálló bankja és közgazgasága s ne legyen lekötve keze és szive. Hogy cselekedhessék önállóan mindenben, katonailag ugy, mint közgazdaságilag s bizonyára meg tudná mutatni a világnak, hogy ez ország a második ezer évet is meg fogja érni s uralkodójának trónját vészben és viharban meg tudja védeni, mert fölkent királyának személye előtte szent és sérthetetlen s iránta való hüségben kifogyhatatlan.

De ezeknek elérésére igazi kormányférfiak és hazafiak kellenek, akik, miként *Zichy* Jenő, leplezetlenül világositsák fel a trónt, hogy az ország a további teherviselésre képtelen, mert a közös boldogságban teljesen elszegényedett s épen a király iránti loyalitásból nem óhajtja, hogy egy koldusbotra juttatott ország legyen Magyarország, melyre a király nem támaszkodhatik!

Lássa be tehát a kormány — köztük *Széll* és *Fejérváry* — és lássa be az őket támogató többség is, hogy elérkezett az a véghatár, mikor őszinte fölvilágositással többet szolgálnak az országnak s loyalisabbak az uralkodó iránt, mintha folyton terhet raknak a nemzet vállaira.

—m.—

= **Apponyi beszél.** *Apponyi* Albert gróf, a képviselőház elnöke, a most folyó katonai vita során megragadja az alkalmat, hogy ismételten kifejtse nemzeti politikájának a hadsereg reformjára vonatkozó részét. A mostani javaslat megszavazását nem teszi függővé ugyan az ő követeléseinek ezidőszerint való teljesitésétől, de előre jelezni fogja, hogy összes követeléseit ismételni fogja a véderőtörvény reviziójának tárgyalásakor s amennyiben azok nem lesznek teljesithetők, a maga személyére *levonja a konzekvenciát.*

A kiegyezés.

Kolozsvár, jan. 29.

Szürkén s minden nagyobb izgalmasság nélkül kerültek a Ház asztalára a kiegyezési törvényjavaslatok. Annyiszor készült el a kiegyezés, hogy a parlament s az ország teljes egykedvüséggel fogadja azt a tényt, a mikor most végre igazán s visszavonhatatlanul elkészült. Notabene egy csomó egyezséget tizenhetedikén irtak alá Bécsben, a két miniszterelnök pedig tizenhatodikán mondta az inauguráló beszédeket.

Nem óhajtunk ma mondani birálatot ezekről a javaslatokról. Több okból nem.

Meg kell várni az osztrák indokolást. Mert tudni való dolog, hogy az osztrák kormány még a világos egyezséget is elindokolja, félremagyarázza. Tudni kell hát az osztrák kormánynak az indokolásban kifejtett felfogását, mielőtt egyik-másik rendelkezésről beszélhetne az ember.

Várni kell azért is a végleges itéletet, mert nem került még az ország szine elé a kiegyezési kampanynak minden eredménye. Várjuk a valutarendezési törvényjavaslatot. Mert ha a valuta dolga nem is kiegészitő része már az Ausztriával közös érdekü ügyeknek: mégis most kell azt dülőre juttatni, mert csak a kiegyezésnek nagy osztrák érdekével lehet legyürni az osztráknak a valuta-rendezés irányában való nagy ellenszenvét.

Várjuk az államadóssági járulék megoldásának a kérdését. Ez se tartozik ugyan a kiegyezési kérdések komplexumába, de még se szabad azt abból kihagyni. Mert az osztrák csak akkor fog bennünket az államadóssági járulék konverziójának kérdésében megrabolni, ha istenes szándékának megvalósitása esetén a kiegyezés meghiusulásától kell tartani.

Aztán meg talán nem is érdemes fáradni ennek a kiegyezésnek a kritikájával. Egy csöppet se lehetetlen, hogy hiábavaló munkát végezne az ember a kiegyezés rejtelmeinek a feltárásával. A Reichsrath alaposabban obstruál, mint valaha. És mit ér a kiegyezés Reichsrath nélkül?

Azért elég, ha jóformán annak az egy ténynek a konstatálására szoritkozunk, hogy az ország rettentően megunta ezt az egész kiegyezési affért. Oly rettentően sokáig huzódott, annyi izgalommal járt a nyélbeütése, annyi más életbevágó kérdés irritálja a nemzetet, hogy bizony alig marad a kiegyezés számára valami az idegeink rugalmasságából. Ki kell hevernie egy kissé az országnak a kiegyezés érdekességeit, hogy megint érdekessé lehessen a kiegyezés.

A nagy mondásokat, a mik a ma született müvet holnap félhivatalosan üdvözlik majd, ugyis könyv nélkül tudja már az ország, minek azokat előre lecáfolni?

Minek már most rámutatni arra a pikantériára, hogy e mü betűről-betűre követni igyekszik a Bánffy-féle kiegyezést, a mikor pedig hónapokig hirdették, hogy nem lehet majd e kettőt összehasonlitani, annyira különbözni fognak egymástól rendszerben, alakban, mindenben?

Minek kiemelni, hogy a lojalitási nyilatkozatot hiába keresné az ember a parlament elé terjesztett kiegyezési könyvtárban? (Egész bibliotékát tesznek ki a javaslatok az indokolással s mellékletekkel együtt.) Minek már ma felhánytorgatni, hogy a vámszövetségi törvényjavaslat egy szóval se csillapitja le az aggodalmakat, a miket ennek a nyilatkozatnak a veszedelmes stilizálása keltett?

Minek szólani arról, hogy az uj vámszövetségi tervezet XXI. cikke — az állatforgalomra vonatkozó — hüségesen lemásolja a Bánffy-féle tervezetnek ebbeli cikkét, sőt a régi állatforgalmi egyezményt is szószerint átveszi ennek a cikknek az uj végrehajtási határozmányaiba, de aztán hozzácsap egy uj részt a régihez s a sertésforgalomra vonatkozóan jórészt lerontja az uj toldalékkal azt, a mit a régi első fejezet megadott az országnak?

Minek ma kiemelni, hogy a vámtarifatörvény olyan jogokat akar adni egy-egy kormánynak, persze a mi vámjaink rovására, a mihez még akkor is veszedelem volna hozzájárulni, ha a két kormány csak közös egyetértéssel élhetne a jogokkal?

Ne keressünk részleteket, ne keressünk a javaslatokban, indokolásokban emlitett, állitólag már meg is kötött mindenféle uj egyezményeket, a melyeket a beterjesztett iratok közt hiába keres az ember. Ne bolygassuk meg a mérlegét se az uj egyezségnek.

Csak konstatáljuk lángoló lelkesedéssel, hogy a kormánynak megint sikerült elháritani az ország felől a külön vámterületet, ha ugyan a parlamentek ratifikálják ezt a sikert. Egy helyen, a nyersanyag-vámok indokolása közben a kormány mégazt is tudatja velünk, hogy azért ejtette el e vámokat, mert különben — uram boesá' — vége szakadt volna a vámterület közösségének. De hát ne rettegjen az ország, a kormány szerencsésen feláldozta e vámokat; feláldozta a követelt pénzügyi vámokat is, a mik Ausztriát inkább terhelték volna s igy a kvóta révén nekünk hasznunkra lettek volna; feláldozott sok egyebet, csakhogy megint gyarmata lehessünk Ausztriának ujabb tiz esztendőre.

A vámszövetségi javaslat indokolása roppantul erőlködik annak magyarázgatásán, micsoda gyöngy-életünk van a közös vámterület alapján, micsoda veszedelmek várnának bennünket külön vámterület mellett. Az ország pedig ugy tudja, hogy alaposabban tönkremenni már akkor sem mehetnénk, ha igazán olyan veszedelmes lenne az a külön vámterület. No, de mindegy, azért a parlament többsége azt az indokolást fogja approbálni, nem az ország nyomoruságát. A mi tengersok gazdasági bajunk okát keresni fogja minden lehetőben és le-

TÁRCA.

Bár álom volna . . .

— Az éjszaka tündérkirályfi
Értem jött s elvitt kocsiján.
Aranyországba,.... palotába
Körülvett sok tündérleány.
Csókolták arcom s éneklek....
Oly boldog voltam nagyanyó!....
Hogy voltam reggel ujra itthon?
— Csak álmodtál te kis bohó!

— Hát mi az álom, nagymamácskám?
A szőke csöppség kérdezi.
Hogy nehéz lesz rá megfelelni,
A nagymamácska érezi.
— Az álom....? édes gyöngyvirágom
Oh az különös egy világ....
Ahol nincs bánat a szivekben....
Tövis sincsen, csak szép virág!

Olyan.. érted már drága kincsem?
Szepeg az: — Értem nagyanyó....
Ott nincs éhező, rongyos ember,
Sem bú.... ott minden ragyogó!....
— Olyan..olyan..! S most felsóhajtott
A halvány arcu nagy leány.
Egy könny perdül az agg kezére
— Oh bár *az élet* álom volna.. .
Bár álom volna, nagyanyám!....

Fodor Erzsike.

A tüz.

Irta: **Reschner Ilonka**

II.

A Rolli férjhezadása még sokáig foglalkoztatta a zsurasszonyokat.

Ipolyiné okvetlen nászasszony akart lenni a kis rokon lakodalmán. Valami makacs ámbició szállta meg, hogy tőle menjen férjhez ez a kis rátartós leány.

Ujra közösen kombinációba vettek egy csillagot a láthatáron. A Kertészné sógora volt: Kertész János dr. x-megyei főorvos, aki néhány napra látogatóba jött le a bátyja familiájához.

— No talán Kertészszel zöldágra vergődik a Rolli....mondogatta egyik, másik asszony.

Össze is hozták volna őket, akár csak pár héttel előbb Lebotki tanár urral, akit elfigurázott maga mellől Rolli....de most ujra elfaxenezte a dolgot a kis fruska.... „véletlenül" épen a kitüzött szoáré napján kegyetlen fejfájást kapott s otthon maradt.

Az asszonyok akkor jöttek rá, hogy Rolli azért nem válalkozik a kinálkozó alkalmak felhasználására....mert *sérti az önérzetét* ez a férjvadászat.

És akkor egyhanguan kimondták az asszonyok:

— Nem érdemes törődni ezzel az *arrogáns* kis békával!

Azután teljesen letették róla a gondjukat. Napirendre tértek fölötte: csak egy kicsit boszankodtak, egy kicsit megtanulták komolyabban venni és becsülni Rollit, egy kicsit ki is kacagták a nem mai világba való önérzetes büszkeségét.

*

Egy szombati hajnalon az Ipolyiné szobalánya beteg lett és hamarosan kórházba expediálták.

De a szalonból a nagytakaritáshoz fel voltak már szedve a szőnyegek és össze voltak rakva a nippek, himzések, apró vánkosok.

A szakácsnénak nem lehetett a konyhát elhagyni, mert Ipolyinénak a főzésben még ahhoz sem volt sejtelme, hogy mi módon lesz a leves olyan szép aranyszinü kitünőség, holott annyi össze-vissza vetemény és habzó hus fő belé. De hát a habszedő kanállal és a levesszürővel egyáltalán nem volt közeli ismeretségben.

A szalon siralmasan, megkoppasztva várakozott, de Ipolyinét meg a »Gazdaszszonyok Egyesülete« várta közgyülésre.

Most mi lesz!

Rolli oldotta meg a problemát.

— Ugyan, hát van itt min fennakadni! Szégyelném viselni a házileány nevet, ha megijednék a frufrus kefeseprűtől, a vikszoló kefétől és a puha portörlőtől! Légy csak nyugodt édes Piri, mire haza kerülsz, olyan rend lesz az egész házban, akár csak Juli működött volna. Nem csak kivilágitva, beillatositva jó barátom nekem a nippek birodalma, de elhagyatottságában is. Eredj csak, készülődj fel nyugodtan a gyülésre. Szerencsés vitákat kivánok!....

Rolli elemében érezte magát, hogy végre hozzájuthatott egy kis fáradságosabb házi dologhoz itt, a hol a legutolsó kávés kanálért, a mit a pohárszék fiókjából kellett kivenni, a háziasszony szobalányt csengetett be.

És ha ilyenkor Rolli udvariaskodni akart, megintette Ipolyiné.

— Kérlek, maradj a helyeden, azért tartjuk a Julit, hogy kiszolgáljon.

Ő maga talán egy hajtüjéért sem hajolt volna le. Azért is kezdett hova-tovább „aggasztóan molett" lenni. És senki sem merte a háziak közül figyelmeztetni, hogy miben gyökerezik a dolog bibije, mert akkor azt hitte volna, hogy irigylik az ő kényelmét.

Rolli elékeresett egy jó nagy tarka ampir-kötényt, amolyan szobalányos ruhakimélő kötényt. A fejét piros keszkenyővel kackiásan bekötötte és miután a napi takaritást a többi szobákban gyorsan elvégezte — kérem, azokban pénteken szokott részletes takaritást rendezni a Juli — kilenc órára már a szalonba jutott.

Még énekelt is hozzá Rolli, akár egy „unokabátyjára" gondolt szobalány:

....Tavaszszal nyilt, őszszel elhullt....
Vissza nem jő, ami elmult.
Siratom a legszebb álmom,
Temetem a boldogságom....

Enyhe, olvadós téli idő volt, az ablakokat mind széttárta s a kályhába gyönge tüzet szitott.

Rollinak egyik főpassziója mindég a szellőztetés volt.

— Egy *órai* friss levegő élvezésért oda adnék az életemből egy *hónapi* szellőzetlen szobában való tengődést.

A szerény munkától, meg a friss levegőtől kipirult az arca; még a mozdulatai is ruganyosabbak lettek.

Tizenegy órára ugy csillogott az egész szalon, mint egy Mátyás-téri majolika kirakat.

Még csak a padmalyról lefüggő csillár prizmái voltak hátra.

Megmártotta a tükörmosó-tálban a fehér vászonruhát és felmászott a takaritólajtorja tetejére.

Egyszerre csak egy mély férfi-hang szólalt meg a nyitott ajtónál.

— Jó napot. Itthon van e Ipolyiné őnagysága?

Középtermetü, erélyes, de jóságos arcu ur állt a küszöbön; a cilinderét kezében tartotta.

Szinte szigoru komolysággal, konfidenskedést nem ismerő tekintélylyel nézett fel a leányra.

— Nincs itthon — felelte ijedten, gyorsan Rolli.

De a férfi nem látszott hajlandónak indulni vagy névjegyet előkeresni.

A mint nézett fel Rollira, valami kutató, gyanakvó kifejezés ült az arcára.

— És Rolli kisasszony nincs itthon?

Rollit ugy meglepte a kérdés, hogy alig tudott zavar nélkül felelni.

Ki lehet ez az ur, a kinek ő eszébe jut? Hogyan lehet, hogy ő még ezt a tülekedő zsuralakok közt nem látta?

Rolliban mindig volt egy kicsi vadság az idegenekkel szemben, kivált, ha készületlenül jött a találkozás. Most még tartózkodóbb álláspont foglalására kényszeritette a szobalány kosztümje.

Valami gyerekes megszeppenés azt az ötletet sugallta neki, hogy ne vallja be kilétét. Olyan félő respektet érzett az idegen ur nyilt, őszinte és komoly szemei iránt.

Fontolgatás nélkül felelte:

— Ő sincsen itthon.

Az idegen ur összevonta a szemöldökeit és olyan „valami nem tetszik" mozdu-

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

hetetlenben, csak ott nem, a hol van, a vámterület közösségében, — a kiegyezésben. (*pd.*)

Országgyülés.

— Fővárosi tudósitónktól. —

Budapest, jan. 29.

A Ház mai ülését a függetlenségi párt kiváló tagja, *Komjáthy* Béla beszélte ki. A bal és szélsőbal élénk figyelemmel kisérte a szónokot, akinek erős argumentumait, melylyel a tuloldalt igyekezett meggyőzni a javaslat terhes következményeiről, a bal és szélsőbal nagy tetszéssel kisérte és hatalmas tanulmányát élénk éljenzéssel és tapssal honorálta. A szabadelvüpárton unalmasan hallgatták a feléjük röpkedő vádakat s csak néha-néha látszott egy kis érdeklődés, akkor, amidőn Komjáthy a választók megbizásáról szólott.

Annál élénkebb volt a folyosó, mely még mindig gróf *Zichy* Jenő tegnapi beszédének hatása alatt állt. A hazafias fűrat megjelenésekor meleg ovációkban részesitették.

Hire jár annak, hogy a folyosón már napok óta nagy az elégedetlenség a szabadelvüpárt több tagjánál, mert a javaslatok elve és igéretével, melyet a választóinak tett, ellenkezik.

Később, már nevekkel is állottak elő: *gróf Bethlen Bálint, Pintér Gyula, Gorove László és Lendl Adolf képviselők lennének azok, kik a javaslatokat semmi szin alatt megszavazni nem akarnak s inkább készek kilépni a szabadelvüpártból.* Beszélik, hogy az elégedetlenek közt a volt nemzeti pártnak egy oszlopos tagja is szerepelt, de ez utóbbi illetékes helyről oly kielégitő felvilágositást kapott, hogy szándékától elállott.

Mindezek azt mutatják, hogy Zichynek követői is lesznek még. Az ellenzék hüen ragaszkodik a javaslatok megobstruálásához. Ujabban *Darányi* Ferenc, *Bakonyi* Samu, *Beöthy* Ákos, *Ilyés* Bálint, *Kapotsffy* Jenő, *Kelemen* Béla, *Trubinyi* és gróf *Benyovszky* Sándor iratkoztak fel.

A gyülésről különben itt adjuk részletes tudósitásunkat:

A képviselőház ülése.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

Az ülés megnyitása után a napirendre tértek át az ujoncjavaslatok folytatólagos tárgyalására.

Komjáthy Béla: Elvei és törekvései vannak, melyet maga elé célul kitüzött s azokból engedni soha sem fog. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ez elvek, törekvések oda csucsosodnak ki, hogy önálló, szabad, független Magyarországot akar teremteni. (Élénk helyeslés a szélsőbalról. Ezt a 67-es alapon elérni nem lehet. (Ugy van! a szélsőbalon.) ezért e politikának mindig ellensége volt és lesz. Nemzeti haderő nélkül — amint azt e Ház tisztelt elnöke egyik régebbi beszédében igen helyesen kifejtette — független ország nem lehet. (Ugy van! a szélsőbalon.) Annak a pártnak, melynek büszkeséggel tagja, (Éljenzés a szélsőbalon.) mindig a tárgyilagosság volt a vezérfonala. És ő e tárgyilagossággal befogja bizonyitani azt, hogy mindenki, aki csak egy szikrányit is gondol hazája jólétére, jövőjére, e javaslatot meg nem szavazhatja. (Halljuk! Halljuk! a bal- és szélsőbalon.) Az osztrák császárok és maga Ausztria a mi ősrégi ellenségünk, mit a történelem összes tényezői bizonyitanak. (Ugy van!)

Gabányi: Ausztria és a kormány!

Komjáthy: Tudja ezt mindenki az iskolás gyerektől kezdve Önökig t. tuloldal, de nem merik kimondani, mert félnek. (Ugy van!) Vagy talán nem? Nos, álljon hát fel valaki Önök közül s mondja ki nyiltan, őszintén véleményét.

Kubik: Olyan nem akad!

Gabányi: Félnek Bécstől!

Komjáthy: Tett-e valamit a közös haderő a magyar faj érdekében, jövőjében?

Bakonyi: Soha semmit!

Komjáthy: Van-e remény arra, hogy nemzeti aspirációnkat valaha tisztelni és előmozditani fogja?

Felkiáltások: Nincs!

Komjáthy: E közöshadsereg nyelvében, tetteiben, törekvéseiben csak utját álljják a mi aspirációinknak. (Ugy van!) Kéri a honvédelmi minisztert bizonyitsa be, hogy Magyarország koronás királya hol vette azt a jogot, hogy a vezénylet nyelvévé, a németet tegye? A nemzet átadta a királynak a jogot, hogy intézkedhessék a hadsereg felett, de nem mondott le a nyelvéről. (Ugy van!) Az ország mai helyzetét ösmerjük. Kereskedelmünk pang, az ipar fejlődését meggátolja az önök politikája, az ország nyomorog és mégis ilyen javaslatokkal jönnek ide. Hát hol a lelkiismeret?

Felkiáltások a balon: Alszik!

Komjáthy: Nagy könnyelmüségre mutat ez s arra, hogy azok az emberek nem az ország, de a maguk érdekeiket tartják szem előtt. (Ugy van!) De hát van-e önök között odaát valaki, aki megkapta választóitól a jogot arra, hogy az ország terheit emeljék?

Felkiáltások a szélsőbalon: Dehogy van!

Komjáthy: Helyreigazitja az elmondottakat. Ő csak a nemzeti hadseregnek hoz áldozatot. (Zajos helyeslés a balon és szélsőbalon.) Arról szeretné meggyőzni a tuloldalt — bár tudja, hogy meddő munka — hogy mi lenne kötelességük a haza iránt. (Halljuk!)

Gabányi: Elég szégyen, hogy nem tudják. (Mozgás a szélsőbalon.)

Komjáthy: Bizonyitékait a tuloldali képviselők szavaiból meriti. Ő Fejérváry Gézának mindent elhisz, aspirálta is ezt a hadügyi albizottság — és már 1890-ben emelkedett a kiadás és azóta emelkedik minden évben s négy éven belül 27 millió lesz a teher. De ez még nem a vég. Ezt az előadó ur is elösmerheti.

Münnich: De nem a véderőre. (Zaj a balon.)

Rákosi: A tékozló fiu beszél igy!

Komjáthy: 1893-ban a német hadsereget emelték, erre a mi hadügyi bizottságunk azonnal szintén emelte az ujoncjutalékot. Állitásait az adatok hosszu sorozatával bizonyitja.

Elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után *Komjáthy* Béla a baloldal folytonos helyeslése közepette folytatja beszédét. A javaslatot természetesen elveti.

Ülés vége 2 órakor.

Magyar ezredek — magyar tisztek.

Változások az 51-ik gyalogezredben.

— *Saját tudósitónktól.* —

Kolozsvár, január 29.

Egy nagyon érdekes és minden tekintetben fontos dologról értesülünk. Arról van ugyanis szó, hogy azon politikai követeléseknek, melyeket a katonai javaslatok benyujtása alkalmával a kormánynyal szemben támasztottak, ugylátszik, foganatos eredményük lesz. Mint megbizható forrásból értesülünk, *Pittreich hadügyminiszter bekérte az 51. gyalogezred tisztjeinek személyi táblázatát.* Ez a legfelsőbb katonai intézkedés azt jelenti, hogy *a hadügyminiszter fontolóra vette a magyar ezredekre vonatkozó nemzeti óhajtást.*

Tudvalevő, hogy a szabadelvüpárt legutóbbi nagy értekezletén Szentiványi Árpád képviselő két csoportba foglalta a volt nemzeti pártiak katonai követeléseit. Az első csoportba sorozottak közé tartozik az a kivánságuk, hogy magyar ezredeknél magyar tisztek szolgáljanak, vagyis szabatosabban, hogy a közös hadsereg magyarországi ezredeinél, ha a legénység tulnyomóan magyar anyanyelvü, a tisztek is magyarok legyenek. Az osztrák és nem magyar ezredektől pedig magyar ezredekhez oszszák be a magyar tiszteket.

A honvédelmi miniszter ez éhajtásra nézve kijelentette, hogy már a közeljövőben *fokozatosan* visszahelyezik a magyar tiszteket a magyar ezredekhez. Azt azonban a volt nemzeti pártiak sem hitték volna, hogy a honvédelmi miniszter ez egyszer gyorsan tesz eleget kivánságunknak. Báró *Fejérváry* közölte a pártkonferencián tett kijelentéseit a hadügyminiszterrel, akit fölkért, hogy az első csoportba foglalt katonai követelések teljesitésében segitségére legyen.

Fejérváry báró eredményesen tárgyalhatott a hadügyminiszterrel, mert ma már leérkezett Bécsből az 51. gyalogezredhez a hivatalos irás, mely utasitja az ezredparancsnokságot, hogy valamennyi tiszt személyi táblázatát *sürgősen* küldje fel a hadügyminiszteriumhoz. Ez a személyi tábla egy-egy katonatiszt születésére, illetőségére, *anyanyelvére* stb. vonatkozó adatokat tartalmaz.

A leirat nagy feltünést keltett az 51. gyalogezred tisztikarában. Rögtön elértették a hadügyminiszter szándékát, mert a személyi táblázatokat csak különös esetekben szokták fölülről bekérni. Eddig persze ugy volt, hogy a tiszteket anyanyelvükre való tekintet nélkül osztották be a különböző közös ezredekhez. Az 51-es tiszteknek élénk emlékezetében van Fejérváry báró kijelentése, melylyel szerves kapcsolatban áll Pittreich lovag leirata.

Mint értesülünk az ezredparancsnokság még a napokban fölküldi a tiszti személyi táblázatokat Legközelebb pedig *nagyobb változások történnek a háziezrednél.* A magyarul nem beszélő tiszteket idegen ezredekhez helyezik át és az *51. gyalogezredhez csupa magyar tiszteket hoznak.* Igy aztán jobban megérti a legény a tiszturak vezényszavát.

A hadügyminiszter *hasonló rendelkező irást küldött több magyarországi közös ezred parancsnokságához is.* Nincs okunk kételkedni forrásunk megbizhatóságában, de azért várjuk — s velünk együtt az egész nemzet várja — lapunk értesülésének félhivatalos megerősitését.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, január 30.

Egy koszoru.

A buddha filozófia azt tanitja, hogy a halál magyarázata és bocsánata az életnek. A koporsó megfejt sok rejtélyt, a melyen hiába törte fejét a bölcs s sok titkos érzést tesz természetessé.

Az élet megtanitott arra, hogy tömérdek igazság van ebben a keleti filozófiában. Sőt rájöttünk, hogy a koporsó fedelén át nemcsak annak a lelkébe látunk, akit befed, hanem egyszerre a magunk érzéseivel is tisztába jövünk. Akkor tudjuk meg, mennyire szerettünk valakit, a mikor elveszitettük. Ez az emberi önzés kegyetlenül rideg axiomája.

A bécsi kapucinusok templomában is fekszik egy koporsó. A Habsburg-ház halottai közt, szinte végén a sornak. *Rudolf* királyfi nyugszik benne. Ha egy halott álmodik, milyen királyi álmai lehetnek. Neki, akinek a sors mindent adott: fényt, rangot, szellemet, lángelmét! És szivet. A sorsnak ez az ajándéka volt a végzete is.

Most lesz a halálának évfordulója. S erre a szomoru ünnepre két koszoru érkezett a koporsóra. Az egyiket Vilmos császár küldte, a másikon ennyi áll mindössze:

„Stefánia.“

.... A holnapi éjszakán a csöndes, szelid kapucinusok csudát fognak látni. Azok a kis, kis gyöngyvirágok ott a koporsó felett éjfél felé egyszerre illatozni kezdenek. Az egész lelkük, a fehér kelyhük illatfénye egyszerre kiárad belőlük, mintha valami forró varázs, kihamvadt sziv fellobogásának a tüze csapta volna meg őket. Virradatkor aztán hervadt lesz az a koszoru. S harmatos, pedig nem érte dér....

Igy lesz. Annak a misztikus, gyászos románcznak nem is lehet más az utolsó akkordja. Annak a sok titkos szenvedélynek, amely megdobogtatta egykor azt a nagy szivet s a sok könynek, a mit elhullatott egy szerelmes, szomoru asszony, holnap éjjel ujra megcsendül a refrénje. Azt mondja el fátyolos titokszerüséggel, a mit hangosan és érthetően tarkit a buddha filozófia. Hogy a koporsó mindent megmagyaráz és sokat elfeledtet.... **b. o.**

— (**A király Budapesten.**) A király az eddigi megállapodások szerint 5 hétig fog Budapesten időzni, — de ez idő alatt többször fog Gödöllőre kirándulni. A várkapitányság Galle várkapitány személyes felügyelete alatt mindent elkövet, hogy a lakosztályok a király megérkezése előtt teljesen rendben legyenek. Az udvari személyzet, valamint az udvari zsandárok és udvari fogatok február 3-án érkeznek Budapestre külön vonaton. A király az eddigi megállapodások szerint február 4-én este 7 óra 30 perckor érkezik a nyugati pályaudvaron Budapestre.

— (**Esküdtszéki tárgyalások.**) A kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtbiróság az 1903. évi 1-ső rendes ülésszakban a következő ügyekben tart főtárgyalást: 1903. február hó 3-án: Szándékos emberölés miatt vádolt *Iván* Juon és *Ardeleán* Pável elleni ügyben. 1903. február hó 4-én: Sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt vádolt *Székely* Béla elleni három ügy. 1903. február hó 5-én: Izgatás vétsége miatt vádolt *Mohán* György ellen négy ügy. 1903. február hó 6-án: Izgatás vétsége miatt vádolt *Mohán* György ellen három ügy. 1903. február hó 7-én: Izgatás vétsége miatt vádolt *Mohán* György elleni ügy. 1903. február hó 9-én: Sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt vádolt *Silló* Gyula elleni ügy. 1903. február hó 11-én: Királysértés miatt vádolt *Éber* Jenő elleni ügy. 1903. február hó 13-án: Szándékos emberölés miatt vádolt *Boros* Mihály elleni ügy. 1903. február hó 16-án: Sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt vádolt *Nadányi* Emil elleni ügy.

— (**A dohánygyári dalkör közgyülése.**) A kolozsvári m. kir. dohánygyári dalkör első évi közgyülését január hó 20-án tartotta meg Kazay Rezső dohánygyári igazgató elnöklete alatt. A jegyző évi jelentése, ugyszintén a pénztárnok és leltározó bizottság jelentései szerint a dalkör összes bevétele a lefolyt évben 2536 korona 70 fillér, összes kiadása pedig 2196 korona 78 fillér, jelenlegi pénztárkészlet tehát 339 korona 92 fillér. A működő tagok száma 58, mig a pártoló tagok száma 554. Elnök a választmány nevében lemondva, jelen évi választmány a következőképen lett megválasztva. Diszelnök: Kazay Rezső. Elnök: Hadházy Imre. Alelnök: Bekker József. Pénztárnok: András Sándor. Ellenőrök: Jelinek Lipót, Istvánffy Jánosné. Jegyző: Ferencz Árpád. Levéltárnok: Szabó János. Leltározó bizottsági elnök: Papp István és három bizottsági tag, tizenkét választmányi és három pótválasztmányi tag.

— (**Farsangi predikáció.**) A Minorita-rend helybeli házfőnökétől vett értesités szerint a legközelebbi *farsangi predikációt* folyó hó 31-ikén, szombaton este 6 órakor tisztelendő *Bunyovszky* Aurél minorita-szerzetes fogja mondani.

— (**Itélet.**) Ilyen cim alatt a P. H. legutóbbi száma a Bartha—Zsoldos sajtópörből kifolyólag kissé elmélkedik a biróságoknak a sajtópörökben tanusitott felfogásáról. Érdekes összehasonlitást tesz a cikkiró különösen a budapesti és a *kolozsvári* biróságok által hozott itéletek között és habár nem nyilvánitja saját véleményét, a sorok közül ki lehet azt is olvasni:

A közleménynek ezt a részét nem tartjuk érdektelennek az alábbiakban leközölni:

»A biróságok persze a járványtól érintett urak panasza folytán itéleteket hoznak, még pedig olyan itéleteket, a melyek egymástól nagyon különböznek, noha az esetek, a melyek az itéleteket provokálják, lényegükben alig különböznek egymástól. A különbséget ezuttal nem abban állapitjuk meg, hogy az egyik elitélő, a másik pedig fölmentő, hanem abban, hogy a büntetés kiszabása tekintetében igen nagyok az eltérések. Különösen pedig igen nagynak kell azt találnunk, ha a budapesti és a kolozsvári büntetőtörvényszékek itéleteit vesszük tekintetbe. Kolozsvárott mostanában két itéletet hoztak s *mind a kettő elrettentő.* Azt a hatást teszik, mintha a kolozsvári biróság a rágalmat és a becsületsértést *nemcsak Kolozsvár, de az ország területéről is ki akarná üldözni*, még pedig ugy, hogy nyoma se maradjon. Az egyik itélet kilenc hónapi, a másik pedig két hónapi fogházról szól, több ezer korona pénzbirság mellett, maró indokolással. Ezekkel szemben a Budapesten ily ügyekben hozott itéletek valóságos nyájasságok és jámbor cirógatások, mert a becsületsértő és rágalmazó nagyságos urakat, akik magánemberekről irnak erős kritikát, rendszerint egy-két heti, legfölebb egy hónapi fogsággal sujtják, aránylag igen csekély pénzbirság kapcsán. *Mindebből pedig az látszik, hogy ez a két biróság feltünően különböző mértékkel mér, noha a törvény csak egyféle.* Igy történik azután meg, hogy a szerencsétlen flótás, a ki kincses Kolozsvár városában követi el azt, a mit egy másik halandó Budapesten cselekszik, sokkal keservesebben bünhödik, *noha az igazság az lenne, hogy egyforma vétségekért egyformán lakoljanak.* Afölött, hogy a két itélkező biróság közül melyiknek van igaza, nem akarunk véleményt mondani, de azt hangsulyozhatjuk, hogy az ilyen pörök Kolozsvárott jóval ritkábbak, ami azt is jelenti, hogy ott ennélfogva is sulyosabb szinben vélhetik látni az eseteket, mint a fővárosban, ahol az esetek gyakoriak s ahol már ennélfogva is könnyebben veszik. Bármint álljon is azonban a dolog, az az egy bizonyos, *hogy az efajta itéletek között az egész országban bizonyos összhangnak kellene lenni s oda hatni, hogy a rettenetes eltérések a közönség igazságérzetét kellemetlenül ne érintsék.* Vagy pedig, ha az összhang létrehozása nem lehetséges, *minden becsületsértési és rágalmazási pört a kolozsvári biróság elé utaljanak, megadva neki azt a jogot, hogy az ilyen pörök vádlottjait kötél által való halálra is itélhesse, kizárásával a fölebbezésnek és a kegyelemnek*«.

— (**Halálozás.**) Özv. *Danzinger* Ferenczné, szül. *Hack Zsófia* 62 éves korában tegnap elhunyt. Temetése ma délután lesz.

— (**Nyilatkozat.**) A „K. U.“ egyik legközelebbi számában *Pichler* Győző dr. országgyülési képviselőt sikkasztással vádolta. A megtámadott képviselő *Papp* Bogdán jogszigorló révén tudomást szerzett erről és feleletül tegnap a következő sürgönyt küldötte Pappnak:

— Ma reggel érkezvén, köszönettel vettem levelét. A *„Kolozsvári Ujság“* közleménye durva koholmány. Mint *Wallburg* Ernő báró volt kirendelt gondnoka a törvényszék előtt bizonyosságot fogok szolgáltatni tisztességes és becsületes eljárásomról. *Dr. Pichler Győző.*

— (**Felolvasás.**) A Mária Dorothea-Egyesület felolvasási sorozatának utolsó estéjén Kozma Ferenc kir. tanácsos-tanfelügyelő fog felolvasni: január 31-én, szombaton délután 5 órakor a városház tanácstermében. A felolvasás cime: »A nő jogai.«

---

latokat tett, de minden kiszámitott póz nélkül.

— Tehát jobban van, már nem beteg?

— Beteg? — csodálkozott Rolli. — Nem is volt mostanában!....

— Nem?!.... — s az idegen ur gondolkozott valamin.

Ahán, ez bizonyosan egy félelmetes „doktor bácsi“, akivel Ipolyi fenyegette Rollit, hogy kihivatja, ha nem igyekszik egy kicsit rózsásabb arcszinre tenni szert. Jó, hogy nem árulta el magát, kell is neki vaspirula, majd kipirositja a közeledő édes tavasz.... filozofált magában Rolli.

Hanem azért a rövidszavu ur férfias megjelenése és egyszerü, természetes modora imponált és tetszett neki.

Még mindig fennállt a lajtorja tetejében, mint egy kis csirke az ülőn. A piros keszkenőjét simogatták a kristályprizmák és csilingeltek vidáman összeverődve.

Talán illő volna leszállni a „kukk“-ból, gondolta Rolli és lekuszott fürgén, mint egy kis mókus.

Az idegen ur csak nem akart utrakelni.

— Ha lehet, megvárom őnagyságát, vagy Ipolyi barátomat — mondta.

— Kérem parancsoljon, — felelte, a szobalány-szerepbe beleélve magát Rolli. — Tessék helyet foglalni. Érdekes albumok vannak a bambusz-asztalka oldalpolcain. A legünnepeltebb primadonnák képei....

Szerényen becsukta az ablakokat, megigazitotta a nedves fától sistergő tüzet. Egy nagy, széthasitatlan rönköt dobott reá.

Egy pajkos babonás ötlete támadt.

— Ha ez a nedves tuskó meggyullad, akkor ez az ur az én életemben még szerepet fog vinni.... ha nem.... akkor....

Határozottan érdekelte a fotelre letelepedett idegen, aki csodálatos jóakaratu figyelemmel kisérte a lány üde, könnyü mozdulatait.... de egy cseppet sem azzal a tekintettel, a hogy *nem mindig dzsentlimén* fiatal urak szoktak ordináré módon nézni csinos, szemrevaló szobaleányokra. Nem ilyen tekintettel!.... Hanem tudj' Isten — Rolli ugy érezte minden szobalánysága dacára — hogy abból a két derüs, komoly szemből leplezetlen szimpatia sugárzik feléje.

És.... és a szimpátia mögül néha valami fürkésző, kételkedő és ujra határozottra való fölényes, ragyogó mosolygás is elő-elő tört.

Szóval, egy kicsit kivételesen figyelőnek.... hogy ugy mondjam.... *ő belé látónak* kezdte észrevenni az idegent.

Lehet, hogy az inkognitó érzete hitette el vele ezt, mint a bünössel a büntudat az emberek kivételes figyelmét.

Rollit még tekintet igy át nem járta, el nem vette a taktikai képességét, mint most nyugodtan megkezdett és teherré váló szobaleány szerepében.

Összehajtotta a lajtorját felölelte a vizes tálat és menekült a szalonból.

Ódakint morfondirozott magában.

— Ha meggyullad.... ha nem....

Egy félóra mulva bement megigazitani a tüzet. A nagy kötényt, a piros keszkenyőt le nem tette volna.

Az idegen ur egy amateur-fényképet nézett buzgón, elmerülve, a melyiken egy kiránduló, jókedvü társaság közepett a fűben ült nagy hárskalap árnyékában Rolli is.

Felpillantott Rollira és ujra megjelent a „befelé nevetése.“

Aztán megszólalt:

— Nem várhatok tovább. Kérem, mondja meg őnagyságáéknak, hogy délután körülbelül utazom.

Névjegyet halászott elő a kabátja belső zsebéből.

— Sajnálom, hogy nem ismerhettem meg Rolli kisasszonyt.

A Rolli arca önkénytelenül *egyszerre elborult.* Most már kezdte sajnálni az inkognitóját.

A névjegyet átnyujtotta.

Rolli rettenetes mohó kiváncsisággal kapott utána.

Ránézett és majd elkiáltotta magát...

Dr. Kertész János
x megyei főorvos.

Ez állt a kártyán. Tehát a kivel őt össze akarták ismerkedtetni és ő kibujt a spekuláció alól.

Olyan piros lett egyszerre a kis kreol arca, mint a pelárgónia virága.

A névjegy kicsuszott a kezéből és ő zavartan utána hajolt.

Mikor felemelte a fejét, odamaradt a szobaleányos piros kendője és a doktor urnak a szemébe villant a szintjátszó, disztingvált izlésre való parányi brilliánt függő az egyszerre szabaddá vált rózsaszinű fülecskéről.

Az iménti »befelé mosolygás« most nyilt mosolyra derült a doktor urnál.

— Kérem.... — folytatta — mégis mondja inkább azt, hogy délután még egyszer eljövök, mert meg akarom ismerni az előlem bujdokló Rolli kisasszonyt.

És keményen, ragyogóan, sokatmondóan és csodálatos lelki egyetértéssel merült bele a Rolli felcsillant szemeibe.

Rolli szeretettel simogatta a névjegyet, amig becsukodott az előszoba ajtaja is. Akkor aztán egy kettőre bent termett a belső szoba ablakánál.

A doktor ur „véletlenül“ felnézett és tisztelteljesen levette a kis szobalány előtt a cilinderét.... az pedig szivélyesen bólintott, mint egy elegáns dáma.

Mikor aztán a kályhához ment, hogy végre megigazitsa a tüzet.... látta, hogy a nagy, nedves hasáb vigan pattog, ... lobogva ég....

Gyerekes elragadtatással csaknem megölelte a kályhát.

— Meggyulladt a tüzem....! Kutyateremtette.... még megérem, hogy ujra.. igazán szerelmes leszek!....

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

— (**A mi ügyünk.**) Az „Ujság“ ismeretes királysértési perében a kolozsvári kir. törvényszék február 11-ére tüzte ki a főtárgyalást. Az inkriminált cikkért tudvalevőleg *Éber* Jenő vállalta el a felelősséget. A tárgyalás iránt már eleve is szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul.

— (**Rendőrség és humanismus.**) Lapunk tegnapi számában szóvá tettük, hogy egy Deutsch Izidor nevü — állitólag gyanus körülmények között elhalálozott — egyén hullája hat nap óta temetetlenül hever a kórbonctani intézetben és hogy dacára a többszöri közbenjárásnak nem sikerült még a hulla eltakaritását kieszközölni. A rendőrségtől az esetre vonatkozólag azt az információt nyertük, hogy őket mulasztás ez esetben nem terhelheti, mert az elmegyógyintézettől e hó 26-án kapott értesités után azonnal megkeresték az ügyészséget, mely 28-án elrendelte a nyomozatot, ezt foganatositották, az elmegyógyintézet ápoló-személyzetéből többeket ki is hallgattak és minthogy a vizsgálat még hosszas ideig tarthat, ujra megkeresték az ügyészséget, hogy a törvényszéki boncolatot elrendelje.

Végre tegnap délelőtt ez meg is történt s délután a boncolást is megejtették.

Öt napon levelezett tehát egymással elmegyógyintézet, rendőrség, ügyészség, végre a boncolás tényleg megtörténhetett.

Nos hát mi ezzel szemben bátrak vagyunk azt a véleményt konstatálni, hogy ilyen esetekben a sok papirfogyasztás helyett talán helyesebb volna mindjárt telefonon közlekedni egymással a hivataloknak.

Mire való az az áldott, jó telefon, ha nem arra, hogy a sok futkosást, levelezést és jelen esetben az átiratozást elkerüljék. Hála Edison lángelméjének, ma már teljesen felesleges a sok aktázás. Ezt később is el lehet végezni. Később, mikor már *Deutsch* Izidor eltemették.

De persze a bürokrata Magyarországon ez hallatlan kivánság. Amig egy koncz papirt össze nem irnak, addig meg sem indul a verkli. Szegény Deutsch Izidor, te sem tudtad, hogy ennyi átiratra fog a te elhalálozásod alkalmat szolgáltatni.

Egyébként pedig szivesen konstatáljuk, hogy a rendőrséget e dologban mulasztás nem terheli.

— (**Orvosi szaküléS.**) Az „*Erdélyi Muzeum-Egylet*“ orvos természettudományi szakosztálya 1903. januárius hó 30-án (pénteken) délután 5 órakor a belgyógyászati klinika tantermében orvosi szakülést tart. Tárgysorozat: 1. Borbély Samu dr.: Beteg bemutatások. 2. Veszprémy Dezső dr.: Kórbonctani készitmények bemutatása. 3. Jancsó Miklós dr.: Véletlenül előidézett házi malaria endemia a kolozsvári belgyógy. klinikán. 4. Fabinyi Rudolf dr.: Az agyalapi üterek és agyhártya syphiliticus megbetegedése. Ülésein a szakosztály az előadások iránt érdeklődő vendégeket is szivesen lát. *Lőte* József dr., szakosztályi elnök. *Jakabházy* Zsigmond dr., szakosztályi titkár.

— (**A Frőbel-kerti részjegyek beváltása.**) A kolozsvári Frőbel gyermekkert részvényeinek mult évi 9-ik sorsolása után 10 ik és utolsó részletül visszamaradt és még be nem váltott részvények kifizetése iránt a városi tanács intézkedett. A 63, 88, 171, 185 és 204 számu részvények után a város házipénztára február 1-től három hónapon belül egyenként 100 koronát fizet ki. Azok, a kiknek netán ezeken kivül is volna részjegyük, azok beváltása iránt a tanácshoz kérelmet kell, hogy beadjanak.

— (**A Dávid Ferenc egylet**) ifjusági köre január hó 30-án este 6 órakor az unitárius kollegiumban rendes gyülést tart. Tárgy: Dr. György János felolvasása. Alapszabályok módositása.

— (**Felolvasás az iparosoknak.**) Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1903. évi február hó 1-én (vasárnap) délután 3 órakor a Városház közgyülési termében ismeretterjesztő Előadást rendez. A belépés dijtalan. előadást tart: Sólyom János: „Oláhország népéről és gazdasági viszonyairól.“

— (**A szász trónörökösné.**) Drezdából táviratozzák nekünk, hogy ott nagy feltünést keltett az a körülmény, hogy a válópör tárgyalását két hétre elhalasztották. Mindenki azt hitte, hogy az ügyet egy napon letárgyalják és meghozzák az itéletet. Az elnapolás indokait illetőleg hivatalos részről minden felvilágositást megtagadnak, ugy, hogy az okokat csak gyanitani lehet. A legvalószinübb feltevés az, hogy a trónörökösnével ujabb tárgyalásokat inditanak arra nézve, hogy ne kérje a házasság felbontását, aminek fejében azután megfelelő apanázst kap és meg fogják neki engedni, hogy időnként láthassa a gyermekeit. — Ugyanis a szász udvar mindenképen meg akarná akadályozni azt, hogy a leendő szász király anyja Gironnal legyen. Főleg pedig az a hir hatott kellemetlenül, hogy a trónörökösné az evangelikus vallásra akar áttérni, hogy ezt mind elkerüljék, ujabb tárgyalásokat kezdenek a trónörökösnével és ezért halasztották el a válópört. Az elhalasztás annál különösebb, minthogy néhány nappal ezelőtt a hivatalos „Dresdner Journal“ is kijelentette, hogy a pörben elnapolás semmi esetben se lesz. A fordulat tehát, ugy látszik, tegnap állott be a tárgyaláson és igy történt, hogy a két fél ügyvédei, Körner és Zehme együttesen kérték a halasztást. Itt megemlitjük, hogy Mária Jozefa főhercegnőnek Drezdába való utazását is a válópörrel hozzák összeköttetésbe.

— (**Lord Roberts és a birósági kézbesitő.**) Az angol hadsereg főparancsnokának a napokban furcsa élménye volt egy birósági kézbesitővel. Ez utóbbi miután nagynehezen bejutott Roberts lordhoz, egy idézést kézbesitett neki, melyben a főparancsnokot egy pörben mint tanut hivták meg a birósághoz. Roberts átvette az idézést. Ez azonban nem mozdult, hanem komoly hangon igy szólott: „Még valamit, uram! Itt loptam egy shillinget az ön részére „utpénz“ fejében, hogy bérkocsin mehessen a hadügyminiszteriumból a birósághoz“. A kézbesitő átadta a pénzdarabot a lordnak és mint aki dolgát elvégezte, tovább ment.

—(**A „Fehér rózsa“ ligája.**) Jamaika szigetén bizonyára eszményi törekvésü emberek lakhatnak. Egy brit pap, aki hosszabb ideig tartózkodott az Antillákon, Jamaika szigetén a „Fehér rózsa ligája“ cim alatt egyesületet alakitott, melynek tagjai csak angyali tulajdonságokkal lehetnek felruházva, ha nem akarnak minden percben véteni az egyesület alapszabályai ellen. Férjnek, feleségnek szent esküt kell tennie, hogy semmi más motivumból, csak szerelemből lépnek házasságra. Meg kell esküdniök továbbá, hogy sem az esküvő napján, sem azután mindaddig, amig a liga tagja marad, semmiféle fényüzést nem fejt ki lakásában, ruházatában; nem rendez;bő lakomákat és nem fog pazarolni. A nőknek, akik az egyesületbe belépnek, mocsoktalan előéletüeknek kell lenniök és fogadalmat tesznek, hogy ugy leány, mint asszonykorukban szerényen, erényesen élnek s hozzátartozóiknak kedves otthont teremtenek. Örvendetes jelenség, hogy a liga tagjainak száma egyre növekedik, ami annál meglepőbb, mert Jamaika csak nemrég a rablók és tolvajok otthona volt. A liga alapitója Amerikában és Angolországban hasonló egyesületeket akar alapitani. Ezt az egyesületet nem annyira a „Fehér rózsa ligájának“, mint inkább a „Fehér hollók ligájának“ lehetne nevezni.

— (**A „Kronstädter Zeitung“ foghagymája** A „Kr. Ztg.“ legutóbbi száma egyikében a szerkesztői üzenetek rovatában a következőket irja:

„Tudtunkkal Magyarországon csak a zászlók és cimerek vannak tiltva, virágok nem. A törvénynyel való minden összeütközés elkerülése végett azonban ajánlatos, meghivókra a jövőben buzavirág helyett talán — foghagymát rányomatni.“

Ekkora müveltség, jó izlés, törvény tisztelet és őszinte hazafiság — ily kevés szóban, valóban bámulatos!

— (**Bukaresti szenzáció.**) Bukaresti levelezőnk irja lapunknak: „Az itteni postaés távirdaigazgatóság visszatartott öt sürgönyt, melyet ismeretlen emberek adtak fel Bukarestben a „Berliner Tageblatt“ és „Frankfurter Zeitung“ részére. A sürgönyök bizalmas dolgokat tartalmaztak a román pénzügyminiszteriumban legutóbb történt nagy csalásokról. A telegrammok teljesen pellengére állitották Románia pénzügyeit. A román kormány az ismeretlen feladók kipuhatolása céljából mozgósitotta a bukaresti és predeáli rendőrséget. A táviratokat nem továbbitották és igy tartalmuk titokban maradt egyelőre. A vizsgálat azonban eredménytelen maradt. Ekkor történt, hogy az „Adaverul“ cimü szociálista lap közzétette a táviratokat szóról szóra. Ebből következtette a román kormány, hogy az „Adaverul“-tól származtak a lefoglalt táviratok. Vizsgálatot inditott az „Adaverul“ szerkesztősége ellen s előreláthatólag hazaárulásért el is itélik a nevezett lap két munkatársát.

— **Esküvő a halálos ágyon.** Megható szerelmi frigyet kötött a napokban két szerelmes Miskolcon. Schmidt Jakab Hubásutcai lakos már régen szerette Bilas Parasceivát, de a házasságot a legény betegsége miatt nem kötheték meg. Most, hogy végső óráit éli már a legény, arra kérte menyasszonyát, hogy halálos ágyán esküdjék meg vele. A leány hajlandó volt teljesiteni szerelmese kivánságát és Krizsanovszky József anyakönyvvezető összeeskette a leányt a haldokló legénynyel, ki boldogan hunyta le örök álomra szemeit.

— (**A Humbert-ügy.**) A Pére Lachaise-negyed rendőrbiztosa előtt tegnap megjelent egy ember. Elmondotta, hogy ő a hires Crawford Róbert, nála van Humbertné 100 milliója és egyenesen az északsarkról jön. Az állitólagos Crawfordot elmegyógyitó intézetbe vitték.

SZINHAZ.

Szinházi müsor:

Péntek: A baba. (bérlet-szünet XI. sz.) Küry Klára m. v.

Szombat: Bibliás asszony. (b. szünet XII.) Küry Klára m. v.

Vasárnap: d. u.: Ócskay brigadéros. este: A sárga csikó.

Hétfő: d. u.: A dolovai nábob leánya. „ este: Ádám és Éva. (b.-sz XIV.)

* **Sugár Aranka**, szinházunk kitünő primadonnája, mint már emlitettük, most a nagyváradi Szigligeti-szinházban vendégszerepel. Tegnap este »Hoffmann meséi«-ben lépett fel és a nagyváradi lapok a legnagyobb sikerről számolnak be. A „*Szabadság*“ többek között ezeket irja:

„Sugár Aranka, a kolozsvári nemzeti szinház kitünő primadonnája, régi kedves ismerősünk. A müvésznő Somogyi Károly meghivására örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy müvészetét ismét bemutassa a nagyváradi közönségnek. Konstatáltuk, hogy müvészetében sokat fejlődött mióta utólszor láttuk. Az énektudása tökéletesebb lett, a játéka, — melyre különösen szüksége volt tegnap — öntudatos, izléses és kiváló intellektusról tesz bizonyságot. A közönség egész estén tapsokkal és ovációkkal fejezte ki nagy tetszését.

* **A baba.** Audran bájos zenéjü operettjének cimszerepében lép föl ma először Küry Klára, ki ezt a kitünő szerepét, melyet ő kreált magyarul, még Kolozsvárt nem játszotta. A vendégmüvésznő partnerei: Szabó Mariska, K. Árpási K., Kassai, Vécsei, Dezséri és Ligeti lesznek.

* **Vasárnap délután** Herczeg Ferencz kuruc-drámája, az „Ócskay brigadéros“ kerül szinre Szakács Andorral s egyebekben a legutóbbi szereposztással.

MÜVÉSZET.

× **Hangverseny**. Kedden, február hó 3-án a városi vigadó nagytermében *Farkas* Ödön igazgató és *Borsay* Samu honvéd-karnagy vezénylete alatt a zenekonzervatorium, a honvéd zenekar és a polgári dalegylet közremüködésével *nagy zenekari hangversenyt* rendeznek. A hangverseny müsora a következő: 1. *Erkel* Ferenc. Bátori Mária nyitány. 2. *Schubert*. I-ső tétel (allegro moderato) a h-moll szimfoniából. 3. *Jensen*. Lakodalmi zene. I. Induló. II. Nászdal. III. Tánc. IV. Éjjeli zene. 4. *Farkas* Ödön. Hangok a kurucvilágból. I. Prolog. A bariton-szólót énekli: *Zsigmond* Ferenc, a tárogató-szólót előadja: *Kouba* Pál. II. Fegyvertánc. III. A tábori tüznél. A szoprán-szólót énekli: *Sándor* Erzsi. IV. Csata. (Férfikarral.)

MULATSÁGOK.

Jogász-bál. Már-már hire terjedt, hogy az idei jogász-bál is elmarad s a farsang egyik legfényesebbnek igérkező mulatságát törölni akarják, midőn most hivatalosan jelenti ki a rendező-bizottság, hogy az előkészités munkái a legserényebben folynak s eszük ágában sincs a bál eszméjét elejteni. Ennek igazolásául fel is sorolják azoknak neveit, kik már eddig is a védői tisztséget elfogadták. Ezek között első helyen áll. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, ki a bál elnökéhez intézett alábbi levelében jelentette ki, hogy a védnökséget elfogadja:

Igen tisztelt Uram!

Nagyon köszönöm a Jogász-bál rendező-bizottsága részéről velem szemben megnyilvánult megtisztelő figyelmet, szives tudomására hozván, hogy a bál védőségét készséggel elfogadom.

Kiváló tisztelettel:
Wlassics s. k.

A védnökségre felkért notabilitások közül még a következők tudatták, hogy tisztségüket elfogadják: *Hegedüs* Sándor Kolozsvár sz. kir. város orsz. képviselője, *Jósika* Samu báró v. b. t. t., *Barcsay* Kálmán Hunyadmegye főispánja. A bál napja még nincs végleg meghatározva, de valószinüleg február közepén lesz. Páholyokra már nagyszámu előjegyzés történt. A még fennmaradottakra elő lehet jegyezni a bál elnökénél (Mátyás király-tér 27. sz. a.), ki minden a bálra vonatkozó felvilágositással szivesen szolgál.

Táncmulatság Aranyos-Gyéresen. Aranyos-Gyéresen, 1903. évi február hó 15 én az ev. ref. egyház ujonnan épitendő temploma javára táncvigalmat rendeznek. A rendezőség élén gróf Bethlen Bálint, gróf Teleki László védnökök és ó-tordai Weress Sándor állanak.

A Kolozsvári Ipartestület ifjuságának önképzőköre saját pénztára javára 1903. február hó 1-én, vasárnap saját helyiségében hangversenynyel egybekötött házi thea-estélyt rendez. A hangverseny müsora a következő: 1. Szavallat. Előadja: Seress Sándor. 2. Magánjelenet. Előadja: Sólyom Lajos. 3. Kuruc dalok. Előadja Szabó József. 4. Szavallat. Előadja: Szilágyi Anna k. a. 5. Párjelenet. Előadják: Szilágyi Mariska k. a. és Szabó Lőrinc. 6. Népdalok. Énekli: Budai Árpádné urnő. *Mézeshetek után.* Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Dr. Gyalui Farkas. Személyek: Férj: Nulinek Viktor. Feleség: Takács Anna k. a.

Táviratok

—Fővárosi és vidéki tudósitóinktól.—

Inger Szolimán — Bánffyhoz.

Budapest, jan. 29. (Érk. 11 ó.) Inger Szolimán ma egy nyilt levelet intéz *Bánffy* Dezső báró volt miniszterelnökhöz, melyben mint becsületes uri embertől feleletet követel 1898-iki expedicióját illetőleg. Azt kérdi, volt-e Bánffynak ez expedicióról tudomása és a kormány tudtával és támogatásával müködött és fáradozott-e azon, hogy Szomaliban kereskedelmi összeköttetést létesitsen?

Korn ügye a kuria előtt.

Budapest, jan. 29. (Érk. 11 ó.) A kuria ma tárgyalta *Korn* Arthur semmiségi panaszát, melyet ez az ismert verses izgatásért ellene hozott itélet ellen beadott. A legfőbb biróság a semmiségi panaszt *Tassy* koronaügyész-helyettes inditványára elutasitotta. *Korn* a tárgyalás folyamán *Kossuth* sajátkezü bizonyitványának felolvasását kérte, melyben az bizonyittatik, hogy atyja egyike volt a szabadságharc legvitézebb tisztjeinek, aki az orosz invázió ellen egy német légiót szervezett és ezért vitézségi éremmel is tüntették ki. A *kuria* a bizonyitvány felolvasását mellőzte és azt a Kossuth-ereklyék számára megmentette.

Egy ügyvéd öngyilkossága.

Nyitra, január 29. (érk. 9 óra.) *Gutwill* Pál, itteni tekintélyes ügyvéd ma reggel anyja sirján agyonlőtte magát. Véres tettének oka ismeretlen. A 40 éves ügyvéd sorsa az egész városban általános, nagy részvétet keltett.

Krüger hazavágyik.

Budapest, jan. 29. (érk. 11 ó.) A „Daill Telegraph“ jelenti, hogy *Krüger* a napokban kérvényt fog intézni az angol kormányhoz, hogy engedjék meg neki, hogy visszatérhessen Délafrikába. Az angol kormány előreláthatólag teljesiteni fogja az agg elnök kérését.

Az angol pénzügyminiszter beszéde.

Budapest, jan. 29. (érk, 11 ó.) Londonból jelentik: Ritchie pénzügyminiszter tegnap este a kristálypalotában beszédet mondott, a melyben egyebek közt azt hangoztatta, hogy le kell mondani minden reményről, hogy a jövő költségvetési évben nagy vám-mérséklés fog beállani. Nem kételkedik benne, hogy a Dél-Afrikában szükséges leszámolás után az adósságok nagyobb összegre fognak rugni, mint valaha hitték. Angliának azonban vállalkozását be kell fejeznie, akármenynyibe is kerül. Azt hiszi azonban, hogy lehetséges lesz a vámokat kissé mérsékelni. A haditengerészet harckészségét mindenáron fenn kell tartani.

Vonat-összeütközés.

Budapest, jan. 29. (érk. 11 ó.) Tucsonból jelentik: Ma reggel Tucsontól keletre mintegy 15 mértföldnyire két személyvonat összeütközött. Az összeütközés következtében 11 kocsi meggyulladt. A romok alatt nyolc holttestet találtak. Tizenhét sulyosan sebesültet kihuztak.

Prinetti balesete.

Budapest, január 29. (érk. 11 ó.) Rómából jelentik, hogy *Prinetti* külügyminisztert, miközben a királynak a délelőtt folyamán referált, szélhüdés érte és ott a király előtt összerogyott. A király a jelenlévő *Baceli* földmivelésügyi miniszterrel azonnal hozzálátott az élesztéshez, ami hosszas fáradság után sikerült is. A beteg minisztert kocsin hazaszállitották, a hol gondos ápolás alá vették. Állapota már jobbra fordult, ugy, hogy tul van a veszélyen.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra	2 korona
Negyed évre	6 „
Félévre	12 „

»UJSÁG«
szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

REGÉNY

Goëtia. (54)

VIII.

Két tüz között.

— Akarod őt követni, Durow, az ő avenue d'Alma-i palotájába látni, milyen gazdaggá tette őt Trepjakow gróf?

Stephan tagadólag rázta fejét.

Olga most már nem fékezheté tovább haragját. Szikrázó szemekkel, a dühtől remegve lépett Stephanhoz:

— Rabszolgává alacsonyitottad le magadat, Stephan! Te rabszolga vagy! rabszolga! csak egy eszköze a comitének! Te élsz már, Durow! Élő báb lettél, egy dynamit dobó, parancsszóra gyilkoló! Kitépték testedből a lelkedet!....

Megragadta az ajtó kilincsét és Durowra mutatott egy olyan mozdulattal, mely ökölcsapás számba mehetett.

— A te korszakod rád parancsolja majd, hogy engem meggyilkolj, szerencsétlen báb! És te megteszed, de én nem félek a haláltól! Ezerszer inkább a halált, semmint rabszolgájává aljasodni a ti comitéteknek! A viszotlátásra, ti szabad oroszok!

— Nem fogatna el bennünket? — kiáltá utána Baum.

De Olga lesisetett már a lépcsőn, fuldokolva dühében.

Durow egyre szótlanul állt. Baum megragadta a karjánál és hevesen megrázta.

— Gyerek vagy, Stephan? Az asszony katonája?

— Nem tudom. Nem érzek egyebet, semmit, csak valami borzasztó ürességet a lelkemben.

— Gyülölet sem?

— Gyülölet sem.

— Hát — más egyebet? Azt sem?

— Nem tudom, Mihály! Istenem én nem tudom. — Mért nem montad nekem soha, hogy Olga itt van? Miért nem tudattad velem multját?

— Miért? Mert te vézna vagy Dourow Stefán, semmi más, mint egy vézna ember! Ezt már megmondoltam volna neked, Stefan, de csak a cselekvés pillanatában, előbb nem. Mert az a leány lebeszélt volna, vagy talán még le fog beszélni; de mi birjuk szavadat....

— A szavam, a lelkem.... A bizottság parancsoljon. De talán csak nem fogja követelni azt, hogy.... amit Olga mondott?

Dourow megborzadt. Kezeit szemeire szoritotta, mert ezek már látták azt a borzalmas jelenetet, mikor Olga lábai előtt hever, — ő a tőrt szegezi — egy darabját fehér nyakának, — egy vérsugarat....

— Nem akarod te ezt magad? Nem szomjuhozod-é azt a pillanatot, melyben árulását megbosszulhatod? — Stefan, hát el kell ismételten mondanom élettörténetét? Nem gyanitod, minek révén lett Kostrome Olga Tredjakow grófnővé?

— Én nagyon sokat gyanitok, Mihály! Anellit kell hát megbosszulnom, Anellit — a gazembert!

— Nem, nem Anellit, hanem tenmagadat, barátaidat, — az egész pártot!

— Szabad volt ő Mihály! Soha nem igérte meg nekem, hogy nőmmé lesz. Nem volt hozzá semmi jogom. Vétkezett. Az Isten bocsásson meg neki! Nem vagyok birája, hóhérjává sem lehetek.

— Ugy? Most legalább értelmesen beszélsz! Mi megmentettük életedet....

— Sajnos, sajnos!

— Birjuk hüséged és engedelmességed esküjét. Ölünkbe vettünk, bizalmasunkká tettünk; egyenlővé tettünk a tiszteletreméltókkal. Párisba küldöttünk....

— Sajnos!

— Ne szakits félbe asszonyos jajgatásoddal! Tápláltunk, ruháztunk, otthont nyujtottunk....

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. Helyben. Cikkét sajnálatunkra nem közölhetjük. Korai lenne még oly erősen támadni. Egyébiránt módjában volna önnek, sőt némileg kötelessége is, hogy a cikkében kifejtett méreteket az elnökkel személyesen megbeszélje, a ki bizonyára egy percig sem késne azoknak megvalósitására a legsürgősebb intézkedéseket is megtenni.

Érdeklődő. *Reschner* Ilona ismert irónő tolláról, a »*Rolli történetek*« lapunk következő számaiban jeleotzk meg: *1902.* — 262, 263, 278, 279, 298, 316, 317 és *1903.* — 8, 20, 28, 30. A befejező közlemény „*Hangok a fészekből*“ cimen, legközelebb jön.

Felelős szerkesztő:
Dr. PAPP JÓZSEF.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*.

ÖSZI ALBERT
ékszerész- és órás-üzletében
Kolozsvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.) 2-ik sz.
(Csizhegyi fényképészetével szemben.)
Jutányos árak, alkalmi vételek. Minden e szakba vágó tárgyak javitását jótállás mellett elválalok. — Aranyat vesz és becserél.
Szolid kiszolgálás! 19—?

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

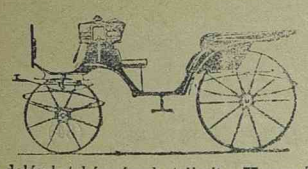

Udvári és Társa

kocsigyártó czég legnagyobb készletet tart **uj kocsikból**, elvállalja szamába vágó javitásokat, kocsi lakirozást, bélelést. Megrendeléseket készséggel teljesit. **Használt kocsit beczserél.** — **Vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol** 1985 78—144 **Kivánatra árjegyzéket küld.**

UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utcza (Zöldfa-vendéglő mellett) saját helyiség, Résztvett kiállitáson kitüntetve szép és jó munkáért

Maculatur

papir

egész ivben, csomagolásra igen alkalmas kilonként 20 fillér, métermázsa vételnél 15 korona.

Felvilágositást ad a kiadóhivatal.

Bittó Rezső Kolozsvár, Mátyás király-tér 12. sz.

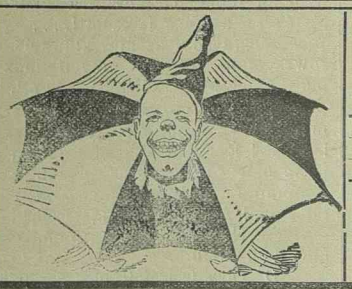

Elsőrendü úri divat, kalap, czipő és fehérnemü üzlete.

2141 3—100

Ajánlom a **báli** idényre ujdonságaimat:

Báli ing, gallér, kézelő, nyakkendő, glacé keztyü, lakczipő, cylinder, claque, frackmellény, selyemkendő, zsebkendő és illatszereket. A legujabb divat és legjobb minőségben.

BURGER FRIGYES

gyógyáru, vegyszer és illatszer üzlete, Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz.

Telefon 250.

A „Karolina országos kórház," „Vörös-kereszt kórház, m. kir. államvasutak, m. kir. tud.-egyetemi intézetek, több betegsegélyző-pénztár és vidéki kórház gyógyanyag- és kötszer szállitója.

Dus raktárt tartok mindennemü a szakmába vágó anyagokból.

Allat-gyógyászati szerek.
Bel- és külföldi gyógyáru különlegességek.
Butortisztitó anyagok.
Ecsetek, különféle alakban.
Fényképészeti vegyi szerek.
Folttisztitók és rovarirtók.
Gazdasághoz való czikkek.
Gyermek táp- és ápoló-szerek.
Gyógyborok, vaskészitmények.
Gyógyszappanok, Berger- és Heinrich-féle.
Háztartási czikkek, fényesitők.
Italok: Cognac, likör, angol rum.
Orosz theák, eredeti csomagokban.
Padolat festő és fényesitők.
Szivacsok minden fajtában.
Vegyi szerek ipari czélokra.

Ajk- és arczfestékek, rougok.
Bajuszpedrők, brillantin.
Eszéki, Földes, Hajós, Rozsnyay, Sihulszky-féle toilette-czikkek.
Fogporok, fogpaszták, fogkefék,
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és pomádék.
Hajfestő-szerek, Regenerator.
Herczegnő mosdóviz szeplő ellen.
Hölgyporok: zsiros és zsirtalan, »Amor« a legártatlanabb.
Blaha Serail, Herbert, Germandré, Java. dorin, Hermelin, Leichner, Lohse, Veloutine, stb. minden szinben.
Illatszóró üvegek és zacskók.
Illatszerek: Atkinson, Bayley, Crown Parfümerie, Gossnel, Presse Lubin, Guerlain, Houbigant, Legrand, Piver, Pinaud, Roger & Gallet gyárosok legujabb különlegességei.
Kölni vizek valódi, Johann Maria Farina-félék.
Köröm-ápoló-szerek, polisoir.
Pipere-szappanok minden illatban.
Szájvizek: „Amor" Grensil, Kothe, salicyl stb. stb.

Gőrcsér harisnyák.
Gummi ágybetétek, szinesek.
Gummi-övek, (Diana) Pessariumok.
Gummi- és halhólyag-különlegessége orvosi rendeletre.
Haskötők méret után.
Hőmérők minden kivitelben.
Irrigatorok, üveg és fémből felszerelve.
Irrigator felszerelések külön.
Kötöző szerek: Watta, pólya stb.
Légpárnák, kerek és szegletes.
Seb- és körtefecskendők, Catheterek.
Sérvkötők méret után.
Szopó-üvegek felszerelve.
Suspensoriumok minden fajtája.
Szülésznői eszközök
Tejsterilizáló készülék, Soxleth tanár féle.

2161. 58—100

Gazdaasszonyok figyelmébe!!!

Előirásom szerint **gyorsan, olcsón, tisztán** lehet mindenféle **likört** és **rumot házilag előállitani**

Árjegyzékkel szivesen szolgál **Burger Frigyes.**

Üzletáthelyezés miatt

Réti Sándor czégnél

Deák Ferencz-utcza 4. szám alatt

férfi és gyermek-ruhák, valamint finom férfi szövetek kivételes olcsó árakban beszerezhetők.

2179 3—*

Üzletemet február 15-én a Városháza épületébe helyezem át.

Az erdélyi hazarész egyetlen köz- és mezőgazdasági heti lapja az

ERDÉLYI GAZDA

(XXXIV. évfolyam.)

Az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos közlönye

minden vasárnap 12—16 oldalon, dus tartalommal — közel masfélezer példányban — jelenik meg. **Időszerü és tanulságos közleményeit az elmélet és gyakorlat legjelesebb emberei irják.** A lap felöleli a mezőgazdaság minden ágát. **Czélja**: a mezőgazdasági szaktudás terjesztése, a gyakorlati életben szükséges általános és időszerü tudnivalók publikálása és a gazdatársadalom anyagi állapotának javitása.

ERDÉLYI GAZDA

szerkesztői:

Tokaji László felelős szerkesztő és kiadó,
Jakab László társszerkesztő és
Éber Ernő segédszerkesztő.

Előfizetési ára:

Egy évre	12 korona
Fél évre	6 korona
Negyedévre	3 korona

ERDÉLYI GAZDA

szerkesztősége és kiadóhivatala:

KOLOZSVÁRT, PETŐFI-UTCZA 7. SZÁM,

hová minden közlemény és az előfizetési pénzek küldendők.

Mutatvány számot kivánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

TELEFON SZ. 204. TELEFON SZ. 204.

GOMBOS FERENCZ

Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt,

Egyetem-utcza 7. szám, róm. kath. Status épület

Gyorsan, izléssel és a legjutányosabb árban készit el bármilyen könyvnyomdai munkákat, u. m. irodalmi müveket, tankönyveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, napi-, heti- és havi-lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, körleveleket, üzleti- és pénztári-könyveket, árjegyzéket, falragaszokat stb. stb.

Mint szakember, ki a nyomdászatot tanultam, az erdélyi részek legrégibb és legjobb hirnévnek örvendő Lyceum-könyvnyomdát nehány év előtt megvettem s azt a **legmodernebb igényeknek megfelelően** rendeztem be, ugy hogy a könyvnyomdai munkák izléses és szakszerü kiállitása tekintetében nemcsak a helyi és vidéki, hanem bármely elsőrangu fővárosi könyvnyomdával szemben is kiállom a legnemesebb versenyt.

Minthogy pedig a könyvnyomdámat magam személyesen vezetem, a nyomdai munkákat megrendelő közönség egész bizalommal fordulhat nyomdámhoz, mert ugy a szép és csinos kiállitás, mint az árak tekintetében a legnagyobb megelégedésére lesz kiszolgálva. **Vidéki megrendelések a leggyorsabban és kifogástalanul eszközöltetnek.** A n. é. közönség pártfogását kéri teljes tisztelettel **Gombos Ferencz** nyomdatulajdonos.

Nyomatott Gombos Ferencz lyceum könyvnyomdájában Kolozsvárt

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca